

Izvešće sa završne konferencije projekta H2CE

25. ožujka 2026., Berlin

1. Uvod i kontekst

Završna konferencija projekta H2CE (*Hydrogen Integration for Central Europe* – Integracija vodika u srednjoj Europi) održana je 25. ožujka 2026. u Berlinu u hibridnom formatu pod nazivom „**Jačanje mreže regija spremnih za vodik (H2CE)**“.

Domaćin je bio Berlinski senatski odjel za urbani razvoj, gradnju i stanovanje, a okupio je predstavnike javnih vlasti, istraživačkih institucija i projektnih partnera iz cijele srednje Europe.

Konferenciju su službeno otvorile **Manuela Hahn**, direktorica Zajedničkog odjela za prostorno planiranje Berlin-Brandenburg, i **Monika Schönerkle-Grasser**, predstavnica Zajedničkog tajništva programa Interreg srednja Europa. Obje govornice istaknule su važnost transnacionalne suradnje i ulogu programa Interreg u potpori izgradnji regionalnih kapaciteta za nadolazeće energetske izazove.

Program je 24. ožujka uključivao posjet **Siemens Energy** postrojenju za proizvodnju elektrolizatora u Berlin-Moabit, koji je organizirao Jan Gühne, gdje su sudionici upoznati s tehnologijama elektrolize velikih razmjera za proizvodnju vodika. Osim toga, posjet tvrtki tijekom same konferencije pružio je uvid u tehnološka rješenja za proizvodnju i skladištenje vodika. Posjet je bio usmjeren na **sustav STOFF2**, koji se temelji na cinkovom elektrolizatoru s međukorakom (ZZE).

Program konferencije objedinio je uvodna izlaganja, prezentacije projekata, panel raspravu te predstavljanje alata i rezultata projekta, s naglaskom na ulogu vodika u regionalnim energetske sustavima.

2. Strateške perspektive i ključne poruke

Uvodno izlaganje **Jorga Chatzimarkakisa**, izvršnog direktora organizacije Hydrogen Europe, i popratne rasprave istaknuli su nekoliko ključnih strateških poruka.

Naglašeno je da **Europi ne nedostaje potencijal za proizvodnju vodika, već brzina u provedbi**. Iako su strategije i analize napravljene, prijelaz na konkretnu primjenu i dalje zaostaje.

Rasprave su naglasile da bi se vodik trebao primjenjivati **u ciljanim sektorima**, osobito tamo gdje izravna elektrifikacija nije izvediva, poput rafinerija i proizvodnje umjetnih gnojiva. Istodobno, trenutni poticaji i regulatorni okviri više su puta identificirani kao čimbenici koji ograničavaju napredak.

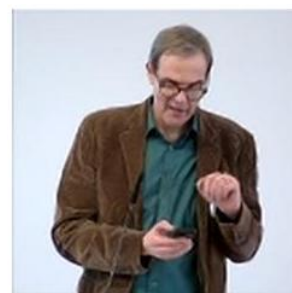
Druga ključna poruka odnosila se na **složenu regulativu**, koja je opisana kao glavna prepreka ulaganjima i provedbi. Rasprave su odražavale zabrinutost da regulatorni procesi usporavaju razvoj umjesto da ga podržavaju.

Također je razmotren širi kontekst energetske krize, uključujući utjecaj visokih troškova energije na industriju i potrebu za alternativnim energentima poput vodika.

Naposljetku, govornici su istaknuli važnost **razvoja infrastrukture**, brzih procesa donošenja odluka i otvorenosti prema globalnim lancima opskrbe vodikom.

3. Rezultati projekta H2CE i dodana vrijednost

Prezentacija projekta H2CE, koju je održao Pedro Brosei (JSPD Berlin-Brandenburg), usredotočila se na ulogu projekta u pružanju podrške regijama srednje Europe pri integraciji vodika u regionalno energetske planiranje.

Naveo je da vodik trenutno predstavlja mali udio u ukupnoj strukturi izvora energije te je naglasio da je ključni izazov u integraciji vodika s obnovljivim izvorima energije i postojećim regionalnim sustavima.

Projekt je ostvario nekoliko ključnih rezultata, uključujući:

- Alate za planiranje namijenjene javnim vlastima
- Regionalne strategije i akcijske planove
- Pilot aktivnosti poput alata za podršku odlučivanju temeljenog na GIS-u i modela integriranog energetske sustava

Platforma za suradnju H2CE, koju su predstavili **Martin Guba** (IPSD Slovačka), **Karel Tichý** (Gospodarsko-socijalno vijeće regije Ústí) i **Pedro Brosei**, istaknuta je kao ključni rezultat koji omogućuje nastavak suradnje i razmjenu znanja.

Karel Tichý naglasio je da je projekt uspostavio **transnacionalnu mrežu dionika** koja bi trebala nastaviti s radom i nakon završetka projekta. Također je istaknuo da razvoj vodika zahtijeva prekograničnu suradnju te da strategije moraju ostati prilagodljive promjenjivim uvjetima.

4. Regionalne perspektive i komunikacijski izazovi

Panel rasprava, koju su moderirali Karel Tichý i Pedro Brosei, okupila je perspektive iz politike, regionalne prakse i istraživanja, uključujući **dr. Martina Bendiga** (Ministarstvo gospodarstva, rada, energije i zaštite klime Brandenburg – MWAEEK), **Lukasza Dabrowskog** (Ured maršala Pomeranskog vojvodstva) i profesoricu **Ankicu Kovač** (Sveučilište u Zagrebu).

Rasprava je pokazala da je primjena vodika usko povezana sa širim procesima **dekarbonizacije i strukturne transformacije**.

Dr. Bendig naglasio je da energetska tranzicija ima izravan utjecaj na svakodnevni život, uključujući pristupačnost, obrasce potrošnje i kvalitetu života. Istaknuo je otežanu komunikaciju o vodiku kao dijelu rješenja jer građani tranziciju često doživljavaju kroz neposredne ekonomske i socijalne učinke, a ne kroz dugoročne koristi.

Ključna tema bila je izazov **komunikacije i prihvatanja**. Govornici su se složili da:

- komunikacija mora biti prilagođena različitoj publici
- građani trebaju konkretne i vidljive primjere
- donositelji politika trebaju pripremiti jasne i dobro definirane primjere upotrebe

Prepreke prihvatanju uključuju ograničeno razumijevanje, zabrinutost oko troškova i nedostatak povjerenja. Naglašeno je da su **vidljivi pilot-projekti i primjene u stvarnom životu ključni za dokazivanje izvedivosti**.

Iz regionalne perspektive, g. Dambrowski istaknuo je da je razvoj vodika usko povezan s transformacijom infrastrukture i sektorima kao što su offshore vjetroelektrane i pomorski promet. Također je naglasio da je ekonomska održivost odlučujući čimbenik te da je prekogranična suradnja neophodna.

Profesorica Ankica Kovač istaknula je važnost **obrazovanja i prijenosa znanja**, napominjući da nedostatak razumijevanja ostaje ključna prepreka. Zajednička poruka cijele rasprave bila je potreba za prelaskom s planiranja na provedbu.

5. Alati, piloti i pristupi provedbi

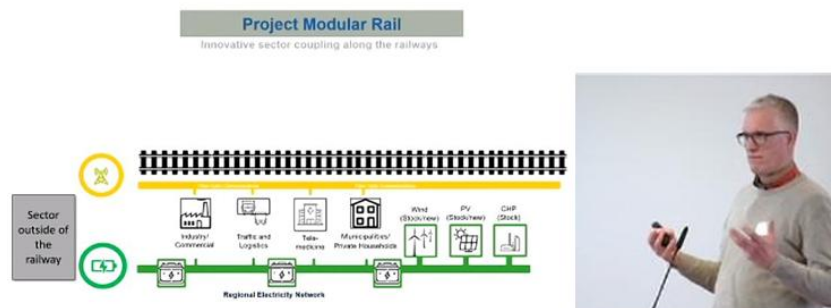
Na konferenciji su predstavljani i praktični alati te pristupi koji podupiru provedbu.

Lucio Rubini predstavio je alat za podršku odlučivanju temeljen na GIS-u, koji omogućuje mapiranje potrošnje energije, vizualizaciju na razini općina i simulaciju različitih scenarija politika. Alat podržava planiranje i donošenje odluka.

Daljnji doprinosi ilustrirali su kako se rezultati projekta provode u praksi. **G. Dabrowski** predstavio je pristup akcijskog usmjerenja, temeljen na angažmanu dionika i regionalnoj analizi.

Marcus Schober istaknuo je važnost koordinacije između razina upravljanja i interakciju između procesa „odozgo prema dolje“ (*top-down*) i „odozdo prema gore“ (*bottom-up*).

Jan Gühne predstavio je primjer integracije vodika u infrastrukturne sustave, kombinirajući energiju, mobilnost i lokalnu proizvodnju.

Osim toga, partnerstvo projekta H2CE predstavilo je dokument o stajalištu (*position paper*) u kojem su sažete ključne poruke.

Primjeri su pokazali razvoj alata i strategija, **no njihova sustavna primjena i dalje predstavlja glavni izazov.**

6. Zaključci i izgledi za budućnost

Konferencija je potvrdila da vodik može igrati važnu ulogu u energetskej tranziciji u srednjoj Europi, osobito u sektorima u kojima elektrifikacija nije izvediva.

Istodobno, rasprave su istaknule nekoliko ključnih uvjeta za daljnji razvoj:

- potreba za prijelazom s planiranja na provedbu
- važnosti ciljane primjene vodika
- uloge regulatornih okvira i ekonomskih uvjeta
- nužnosti prekogranične suradnje

Projekt H2CE pridonio je osiguravanjem alata, strategija i platforme za suradnju koja pruža podršku regionalnim akterima.

Dosljedna poruka svih govornika bila je da je razvoj vodika dugoročan proces koji zahtijeva kontinuiranu suradnju, prilagodbu i praktično djelovanje.